

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015 "Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes"

En halv time før startskuddet lød til "Adoptionsdialogens Dag 2015" ankom jeg til Festsalen på Nationalmuseet i København. Salen summede allerede af stemmer, og tilstede var såvel kendte, som ukendte personer - alle med det til fælles, at de vil høre, om der var noget nyt på adoptionsområdet.

Mødet startede og landsformand Jens Damkjær bød velkommen til de ca.70 fremmødte deltagere, som udover medlemmer fra Adoption & Samfund, også talte repræsentanter fra GEA, Tænk tanken Adoption, Koreaklubben, Statsforvaltningen, Ankestyrelsen, DIA, Statens Institut for Folkesundhed, Etiopienforeningen samt andre landegrupper m.fl.

Jens Damkjær gennemgik herefter Adoption & Samfunds formålsparagraf:

- §2. A & S er **en dansk landsforening**, hvis formål det er at varetage såvel adopteredes og adoptanternes som kommende adopteredes og adoptanternes interesser.
- Stk. 2. A & S skal arbejde for **udbredelse af kendskabet til og forståelse for adoptionsideen** i overensstemmelse med Haagerkonventionen af 29. maj 1993 under hensyntagen til barnets tarv, således som defineret i FN's erklæring om barnets rettigheder.
- Stk. 3. A & S skal medvirke til **adopteredes integration** i det danske samfund.
- Stk. 4. A & S skal medvirke til **forskning, rådgivning og udbredelse af viden** om adoptionsrelaterede udfordringer, lidelser og sygdomme, psykiske, sociale såvel som somatiske.

Og Jens Damkjær fortalte, at "Adoptionsdialogens Dag" – er en dag, hvor vi vil sætte fokus på at skabe høj juridisk og etisk kvalitet i adoptionsformidling hele vejen.

Herefter fortalte han om de centrale ønsker, som A & S har fået indfriet, nemlig **det særlige børnetilskud til eneadoptanternes børn** samt **PAS (Post Adoption Service) fra 0-18 år**.

I fremtiden vil A & S også arbejde for:

- **Et Videns- og Formidlingscenter for adoption**
- **PAS-rådgivning for voksne adopterede**
- **Afskaffelse af 26 års-reglen**
- **Et tættere og mere respektfuldt mellemfolkeligt samarbejde om adoption**
- **Grader af åbne adoptioner.**

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015

”Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes”

Foreningen har fået mange af sine ønsker indfriet med aftalen om et nyt adoptionssystem i Danmark, der blev sikret af et bredt politisk flertal undtagen Enhedslisten.

- **Obligatorisk PAS-rådgivning** lige før og lige efter hjemtagelse af barnet/børnene
- **PAS-rådgivning** frem til adoptivbarnet fylder 18 år
- **Forsøg** med PAS-rådgivning til voksne adopterede
- **Sikring af tilgængelig viden** for den adopterede om den adopteredes opvækst
- **SFI skal igangsætte vidensindsamling** og relevante undersøgelser på adoptionsområdet
- **VISO** (Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område og i specialundervisningen) indgår formelt samarbejde med Ankestyrelsen vedr. adoptionsfaglig viden
- **Statsligt tilskud** til drift af de adoptionsformidlende bureauer. Der afsættes samlet 14,4 mio. kr. i 2015, 13,2 mio. kr. i 2016, 11,5 mio. kr. i 2017 og herefter 8,5 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til adoptionsområdet
- **Styrket kvalitetssikring**, hvor Ankestyrelsen skal godkende alle matchninger inden de gennemføres
- **Krav om tættere samarbejde** mellem giverlande og DK. Fx skal udlandsansatte på kursus i DK, og der er krav om fast afrapportering og uanmeldte besøg fra Ankestyrelsen
- **DanAdopt og AC Børnehjælp lægges sammen** med mulighed for, at der kan dannes nye adoptionsformidlende organisationer

Herefter gav Jens Damkjær ordet til Robert Jonassen, direktør for DIA (Danish International Adoption), hvis oplæg havde overskriften **”Er Danish International Adoption (DIA) kommet godt på vej, og hvad er organisationens vigtigste indsatsområder i 2015”**

Robert Jonassen gennemgik de fokusområder DIA indtil nu har haft særlig fokus på, nemlig kapacitetstilpasning for hele 2015, økonomistyring, sagsstyring, sagsoverflytning, oplæring (juridisk kompetence), afhændelse af AC's bygning og etablering af et kontor i Århus samt ny hjemmeside m.m.

DIA's mål pr. 1. juli 2015

Med hensyn til samarbejdslandene har DIA haft som mål, at de pr. 1. juli 2015 vil have gennemført 9 sammenlægningsrejser med henblik på genakkreditering til hhv. Etiopien, Korea, Kenya, Tjekkiet, Senegal, Burkino Faso, Thailand, Vietnam og Syd Afrika.

Endvidere vil de have modtaget besøg fra 6 samarbejdslande, - Indien, Filippinerne, Madagaskar og Cambodia m.fl.

DIA arbejder også på at styrke fokus på adoptionsformidling på en række områder, nemlig de juridiske, psykosociale (barnets vej til adoption), ”Code of conduct” for alle medarbejdere i ind og udland og så er man også mere opmærksom på at kigge på samarbejdspartneres CV og faglige kvalifikationer og kompetencer.

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015 "Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes"

Task Force Ethiopia

Herudover har DIA etableret et projekt "Task Force Ethiopia". Et projekt, der startes op i Etiopien, men siden kan forgrene sig ud til andre lande.

Der arbejdes fx med, hvordan man sikrer, at opfølgingsrapporterne kommer ud til den biologiske familie – og hvad DIA kan gøre for at hjælpe. Et område, der skal være meget mere fokus på både internationalt og nationalt, således at rapporterne bliver mere tilgængelige for de biologiske forældre og afgiverlandet.

Adoptivforældrene skal derfor huske at få dem skrevet!

Man satser på en "Dokumentationsenhed" i Etiopien til fx at dokumentere et forældreløst barns start – ex med interview af personen, der bringer barnet ind, billeder af findestedet, og at man prøver at få så meget dokumentation som muligt med i papirerne.

DIA vil udfordre sig selv i arbejdet for at sikre barnet bæredygtige relationer.

Myndighederne og DIA

DIA har fået 2 mio. kr. i statstilskud, og pengene bruges hovedsageligt til at dække omkostningerne i forbindelse med bl.a. det skærpede tilsyn, og til afgiverlandenes besøg i Danmark.

DIA oplever en stor stigning i henvendelser fra Ankestyrelsen og Robert Jonassen fortalte, at man ikke helt kan følge med i de mange henvendelser, som går ud på indkaldelse af sager, specifikke sager, serier af sager fra en række lande. Endvidere indberetter DIA løbende til Ankestyrelsen.

Trods de mange indkaldelser anses det som sparring, da Ankestyrelsens henvendelser "holder DIA i nakken" og medvirker til, at DIA konstant arbejder for at blive bedre.

Interessenter, hvad gør DIA

Øget rejseaktivitet samt større åbenhed overfor samarbejde med andre humanitære organisationer er med til at skabe mere dialog og bedre forståelse.

De satser også på proaktive indsatser (åbne adoptioner, børn med særligt behov, opfølgingsrapporter) og de deltager i arrangementer i rimeligt omfang.

Hvad er vigtigt for DIA?

Robert Jonassen fortalte, at der er en række ting som de to tidligere organisationer har været gode til. Det vil de tage med, og de vil også tage det med, som de ikke har været gode til, - for at kunne lære af det.

De vil fortsat være kritiske og sætte handling bag veltænkte ord og sætninger.

De vil sætte spørgsmål ved og diskutere processer og fænomener på adoptionsområdet.

De vil formidle adoptioner og diskutere adoption samtidig samt reflektere over egen praksis, og det vil de også gøre med deres samarbejdspartner og andre interessenter.

De vil kunne præges og bevæges i arbejdet med at kunne tilbyde børn bæredygtige og udviklende relationer.

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015

”Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes”

DIA har et ønske om mere gennemsigtighed – og de vil være mere gennemsigtige, selvom det er en forandring for nogle ansatte.

DIA vil også gerne styrke samarbejdet til diverse partnere. Refleksion og sparring er vigtigt, så man ikke drukner i selvforståelse, hvilket organisationerne måske tidligere har haft tendens til at gøre.

Robert Jonassen fortalte også, at han også havde lagt mærke til nye og vigtige diskussioner på kontoret. Der bliver reflekteret over, hvad der skal gøres og hvem der gør hvad. Det er tegn på en kulturforandring, men de har naturligvis brug for lidt tid for at falde på plads.

Herefter var det seniorforsker, Mogens Nygaard Christoffersen, SFI, der skulle fortælle om **”Forskning i adoption – Hvordan går det de adopterede børn?”**

Mogens Nygaard Christoffersen indledte sit oplæg med Pippi Langstrømpe:

”Alle børn måtte have nogen, der kunne formane dem, og alle børn måtte gå i skole og lære multiplikationstabellen. Og derfor bestemte folk i byen, at den lille pige i Villa Villekulla straks skulle anbringes på et børnehjem”

Og så fortsatte han med at fortælle om forfatteren til bogen, Astrid Lindgren, der selv fik et barn udenfor ægteskab, hvilket medførte megen sladder i Vimmerby dengang i midten af 1920'erne.

Mogens N. Christoffersen fortalte at 40 % af anbragte børn har mødre, der har fået deres første børn i teenageårene.

Blandt forskere er der bekymring for børnenes fysiske og mentale udvikling, da tilknytning i barnets første leveår er vigtigt for bl.a. barnets selvværd.

En svensk undersøgelse viser bl.a., at adopterede modtager psykisk behandling i højere grad end de svenskfødte.

Problemet med disse undersøgelser og mange andre er, at de sammenligner adopterede med børn i modtagerlandet!

Mogens N. Christoffersens rapport sammenligner adopterede med de børn i afgiverlandet, som IKKE blev adopterede. I forbindelse med rapporten opdagede Mogens, at der kun findes 57 værker fra 17 studier om adopterede publiceret i tiden 1977-2006. En del af undersøgelserne er af børn, som ikke har krydset landegrænsen.

Han fortalte om en fransk undersøgelse, hvor man adskilte drenge og piger. Pigerne havde en IQ på 30-60 (retarderede). Pigerne boede på børnehjem og blev omsorgssvigtede.

Adoption blev legalt i 1956 i Frankrig. Herefter kunne man sammenligne dem med adopterede. De adopterede havde en IQ på omkring de 100. Her var der ingen forskel på køn.

Der er efterfølgende 4 andre undersøgelser, der måler IQ. De viser alle samme signifikante tendens. Også sammenligninger af andre faktorer, viser samme tendens.

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015
”Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes”

Mogens N. Christoffersen foreslog også nye forskningsprojekter, hvor man kan følge børnene (både adopterede og ikke-adopterede), der er født i 1980-1989 frem til de er 29 år gennem diverse sammenligningsgrupper. Det kan give et bredere billede af, hvordan adopterede har det i forhold til selvværd.

Kan samfundet gøre noget? Kan samfundet hjælpe?

Alderen på barnet, når det adopteres, har stor betydning for udbyttet af åbenhed i adoptionen og tilknytningen til adoptivforældrene.

Der henvises til undersøgelsen **”Adoption som indsats”** fra SFI, der kan findes her:

<http://adoption.dk/aogssys/wp-content/uploads/2015/06/0732-Adoption-som-indsats-SFI.pdf>

Paneldebat

Herefter var der paneldebat, der blev styret af konferencier Christa Leve Poulsen.

I panelet sad flg.:

Jens Damkjær, landsformand for Adoption & Samfund,

Robert Jonassen, direktør for Danish International Adoption (DIA),

Niels Morre, formand for kommunalt ansatte psykologer,

Ina D. Dygaard, formand for Adoption & Samfund – Ungdom,

Ole Steen Nielsen, chef for Nationalt Videncenter for Inklusion og Eksklusion samt

Niels Bennedsen, næstformand for SIND.

Paneldebatten blev delt op i 3 delemner, og det første emne var **”Danmark som foregangsland”**

Robert Jonassen påpegede, at det er vigtigt, at myndighederne involverer sig mere. Det er positivt, at de nu er mere med inde over.

Ole Steen Nielsen ønskede tillykke med lovgivningen og især med de afsatte midler til forskning.

Niels Bennedsen fortalte, at de i SIND oplever søgen efter fællesskabet fra deres unge i foreningen. Han mente også, at VISO/forskning kan være en stor hjælp til at formidle information. Det er vigtigt at se på om vidensdeling kan være bruger til bruger og altid eksponent til eksponent.

Jens Damkjær mente, at vi skal blive bedre til at skabe et tillidsfuldt samarbejde med afgiverlandene.

Niels Morre bød DIA og det nye tilsyn velkommen.

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015
”Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes”

Det andet punkt på paneldebatten var **”Hvad betyder reformen for familien – PAS?”**

Niels Morre anbefalede, at man samarbejder med hans medlemmer, sørger for uddannelse af både PPR og andre offentligt ansatte for at udbrede viden i denne inklusionstid.

Ina D. Dygaard spurgte, hvor langt forsøget med PAS til de voksne adopterede er, hvortil ankechef Lene Conrad, Ankestyrelsen svarede, at forsøgsordningen er i fokus i 2016-2017. Ole Steen Nielsen fortalte, at det er vanskeligt og en udfordring at finde balancen m.h.t. vores børn. Det er en vanskelig situation, men samtidig skal vi ikke problematisere det for meget-

Niels Morre svarede, at det kan vi undgå ved at PPR bliver bedre rustet, og vi skal undgå diagnoser.

Robert Jonassen påpegede, at det er vigtigt, at Ankestyrelsen udfordrer sig selv og kigger på uddannelse af andre faggrupper.

Jens Damkjær fortalte, at det er svært at få skoler til at tage imod undervisning af PAS – vi skal presse på – så det bliver lettere for forældre at få skolerne til at tage imod tilbuddene.

Niels Morre har talt med skoleledere, der ikke kender til muligheden for at få PAS-undervisning, så det er meget vigtigt, at Ankestyrelsen har fokus på at få denne information ud.

Niels Morre fortalte i øvrigt, at PAS er et tema på det kommende PPR-Landsmøde.

Det tredje og sidste punkt på paneldebatten var **”Forskning”**

Robert Jonassen påpegede, at det er vigtigt, at der er fokus på andet end registerforskning. Ole Steen Nielsen mente, at vi skal bygge videre på den grundlæggende registerforskning, da det er vigtigt at få viden ud, så det er en del af uddannelserne til fx lærer, pædagog, socialrådgivere m.fl. En mulighed kunne også være at knytte nogle forskningsmidler til uddannelsesinstitutionerne.

Ina D. Dygaard påpegede, at det er vigtigt med ny bred forskning i fx glemt sprog, medicin (D-vitamin, laktoseintolerans m.m.)

Louise Svendsen efterspurgte forskning i åbne adoptioner – og foreslog, at man kunne trække på erfaringer fra fx England. Se på om lovgivningen bruges korrekt og hvad der er godt og skidt.

Robert Jonassen sagde, at man også kunne se på, hvordan det bedste match sker.

Lene Myong opfordrede til, at der medtages andre parametre. Hvorfor er det altid de adopterede, der forskes i. Hvorfor er det ikke de biologiske forældre, adoptivforældrene m.m.?

May Britt Skjold kunne godt tænke sig, at man kiggede mere på tiden i adoptivfamilien.

Det er vigtigt at have fokus på, at tiden efter adoptionen også kan være traumatiserende. Hun oplever i sin praksis, at mange af de voksne adopterede taler meget om de udfordringer - der er i adoptivfamilien - som værende de mest traumatiserende.

Adoptionsdialogens Dag den 28. maj 2015

”Nyt adoptionssystem i Danmark – hvordan bliver det til en succes”

Efter et par timer var det tid at afslutte Adoptionsdialogens Dag, og Jens Damkjær takkede forsamlingen for deres deltagelse og udtrykte taknemmelighed for, at så mange forskellige aktører på adoptionsområdet var kommet for at være med i en konstruktiv og åben dialog om, hvordan vi nu og i fremtiden skaber adoptionsformidling med høj juridisk og etisk kvalitet.

Målet er, at alle de børn, - og kun de børn, der har brug for en ny familie efter Haagerkonventionen, - får en ny familie.

Lene Borg, Hovedbestyrelsesmedlem